

Inzicht en overzicht architectuurontwikkeling in het onderwijsdomein

Memo van: QA Team ROSA
Gericht aan: Architectuurraad Edustandaard
Datum: 4 april 2023

In het QA-team is naar aanleiding van de ontwikkelingen in en rond de ROSA een discussie gevoerd over hoe en waar een overzicht kan verkregen worden waar, wanneer en door wie er gewerkt wordt aan relevante architectuurvraagstukken en -objecten.

De vergezichten in bijvoorbeeld de HOSA en MOSA zijn vaak nog te hoogover. Bovendien komen daar de ontwikkelingen bij die in het kader van de Groeifondsprogramma's en de daaronder vallende digitaliseringsimpuls-projecten opgestart worden.

Hierbij speelt de vraag of er sprake is van ideevorming en of dat er al echt gewerkt aan architectuurontwikkeling. Als zaken verder worden uitgewerkt dan is daar niet vanuit een gemeenschappelijke plek direct een link naar te vinden.

Bovendien was de conclusie dat het niet alleen maar om het inzicht gaat, maar ook om het maken van keuzes en waar het primaat ligt waar we op aan moeten sluiten. Het is ook een governance-kwestie. Je bent op een bepaalde plek bezig om architectuur en standaarden te ontwikkelen en dan word je geconfronteerd dat er op een andere plek ongeveer hetzelfde gebeurt en dat kan zeer onwenselijk zijn.

Dezelfde wens is ook geuit in het kader van de groeifondsprojecten cq digitaliseringsimpulsprojecten. Hiervoor is recentelijk vanuit OCW, SURF en Kennisnet een adviesmemo opgesteld voor de Informatiekamer die zowel ingaat op de wens om inzicht en overzicht te verschaffen als ook afspraken over samenhang en verdeling van het werk (*Governance op architectuur en standaarden versie 4.2*, zie bijlage).

De memo gaat weliswaar over de invulling van governance rondom architectuur en standaarden in het kader van de groeifondsprojecten, maar de gegeven adviezen zijn ook breder toepasbaar voor andere (grote) ontwikkelingen.

In deze memo zoomen we in op wat we concreet nu al in de ROSA kunnen bijdragen hieraan. Uiteraard kunnen Edustandaard-breed en zelfs op andere "tafels" ook concrete invullingen worden gegeven, maar in het kader van de doorontwikkeling en het onderhoud van de ROSA kijken we wat nu reeds gedaan wordt cq als extra functionaliteit kan worden opgepakt.

Huidige ROSA instrumenten

1. In de ROSA geven de uitwerkingen van ketenprocesmodellen, van de IV-domeinen en van patronen in principe al veel referenties naar wat mogelijk en wenselijk is. Wel is het zo dat deze uitwerkingen nog niet af zijn, er wordt nog volop aan gewerkt. In de meeste gevallen is de prioriteitstelling van de corresponderende werkpakketten reeds hoog.
2. In het [werkvoorraadoverzicht](#) kan elke bezoeker inzicht krijgen in wat er aan onderhanden werk is aan de ROSA en welke prioriteitstelling daaraan is gegeven. Een gebruiker van de ROSA kan

dus afleiden wat er op dit moment in het kader van de ROSA onderhanden is en daar aansluiting bij zoeken.

3. De [release notes](#) geven inzicht in wat er in een bepaalde periode is opgeleverd ten opzicht van een periode daarvoor.
4. Er wordt nu gewerkt aan een link tussen de [afspraken op Edustandaard](#) en de ROSA, zodat inzichtelijk wordt welke afspraken gelden voor bepaalde architectuurobjecten en -lagen die in de ROSA worden beschreven.

Mogelijke uitbreidingen op de ROSA

Nieuwe concrete uitwerkingen moeten we kunnen linken aan de ROSA. De intentie kan in eerste instantie zichtbaar worden gemaakt via het werkvoorraadoverzicht. Daarover moet wel eerst besloten worden om de gewenste ontwikkeling daarna zodanig vorm te geven tot een werkpakket waarmee zo'n besluit wordt in gekleurd. Het strategisch/tactisch overleg waarin over architectuurontwikkeling in de ROSA wordt besloten vindt plaats in de Architectuurraad en met de formele vaststelling in de Standaardisatieraad.

Maar dat is wellicht te beperkt. Het QA-team ziet dat er nu allemaal roadmaps zijn (van bijvoorbeeld EduID, Studielink, van de mbo-corporatie, de groeifondsprojecten) waarin het werk doordendert zonder dat dit meteen al helemaal ook in de ROSA of breder in Edustandaard al landt.

Het benoemen van lopende ontwikkelingen en wie daar voor verantwoordelijk is, zonder nog een verdere uitwerking, helpt reed bij het krijgen van inzicht. Een volgende stap is dan het uitwerken in modellen, linken aan andere ontwikkelingen etc. Op die manier kunnen we de ROSA best inzetten, niet alles hoeft al helemaal uitgewerkt te zijn. Met de ROSA hebben we een gemeenschappelijke referentie waarmee we relaties kunnen leggen tussen ontwikkelingen en zo inzicht verwerven.

1. Voor de ROSA een pagina inrichten, waarop we inzicht en referenties weergeven over architectuurontwikkelingen op bepaalde vlakken en deze pagina periodiek (laten) reviewen en actualiseren door het ROSA Beheerteam.
2. Een proces inrichten waarin het ROSA Beheerteam samen met de architectuurteams van de uitvoeringsorganisaties (SURF, MBO Digitaal, Kennisnet, DUO) en met de teams van de referentiearchitecturen elkaar informeren over lopende ontwikkelingen waar zij mee te maken hebben. Hieruit kunnen wijzigingsverzoeken worden opgesteld voor uitbreiding/aanvulling van de ROSA die aan het QA-team en de AR worden voorgelegd om op te nemen als werkpakket in het Werkvoorraadoverzicht. NB een deel van dit proces vindt al plaats in het kader van de werkgroep Samenhang.